Åbo Akademi

Åbo Akademi

Verksamhetsberättelse och bokslut

2024

Verksamhetsberättelse och bokslut för räkenskapsperioden
1.1.2024 – 31.12.2024

Innehållsförteckning

Inledning 5
Forskning 6
Utbildning 8
Samverkan 10
Organisation 11
Styrelse och universitetsledning 11
Personalrapport 12
Det ekonomiska utfallet – bokslutsanalys 12
Finansiering 12
Placeringar 13
Kostnader 13
Tillgångar 14
Resultat 14
Koncernen Åbo Akademi 15
Väsentliga händelser efter periodens slut 16
Bilaga: Bokslut 17
Underskrift av verksamhetsberättelsen och bokslutet 18

Verksamhetsberättelse och bokslut för räkenskapsperioden 1.1.2024–31.12.2024.

Godkänd av Åbo Akademis styrelse 28.4 2025.

Inledning

ÅR 2024 var på många sätt ett år när Åbo Akademi vände sig både inåt och utåt. Inåt då vi genom arbetet med att utveckla vår strategi valde att beskriva det vi vill göra via ett omfattande internt arbete inkluderande ett stort antal organ, grupperingar och personer. Det här gjorde vi eftersom målsättningen var att skapa en strategi som tydligt pekar ut var vi som organisation vill vara år 2030. Inåt även via medvetna satsningar på att utveckla en verksamhetsledningsmodell som tydliggör hur vi vill kvalitetssäkra verksamheten, inkluderande planering, riskbedömning, genomförande, uppföljning och hantering av avvikelser. Utåt då vi valt att medvetet satsat på samverkan. Vi har arbetat strukturerat med öka antalet strategiska partnerskap. Vi har också arbetet systematiskt med att utveckla våra internationella samarbeten. Det här arbetet har haft särskilt fokus på Coimbra Group Universities nätverket och där mera specifikt på universitetsalliansen CHARMEU. Inom forskningsverksamheten bjöd vi in till extern evaluering av våra profilområden.

Den senare delen av 2024 har präglats av ett omfattande arbete med att skapa åtgärder för att implementera Åbo Akademis strategi. Arbetet har vilat på ett betydande internt arbete i sju s.k. vägkartegrupper som arbetat intensivt med att ta fram åtgärder som ska levandegöra de målsättningar och visioner som beskrivs i vår strategi. Styrelsen för Åbo Akademi fattade beslut om vilka åtgärder som ska prioriteras under år 2025 vid sitt möte 5.3.2025.

Hösten 2024 undertecknades också Åbo Akademis avtal med Undervisnings- och kulturministeriet för åren 2025–2028. Avtalet är i linje med strategins målsättningar och de strategiska medel ministeriet beviljade Åbo Akademi används för att förverkliga strategins målsättningar visavi verksamhet och organisation.

Forskning

UNDER ÅR 2024 genomförde Åbo Akademi en evaluering av forskningens kvalitet med fokus på de fyra forskningsprofilerna (Minoritetsforskning, Teknologier för en hållbar framtid, Lösningar för hälsa, Havet). En extern panel, ledd av vicerektor för forskning Per Mickwitz, Lunds universitet, anlitades för uppdraget. Resultatet av evalueringen utgör grund för fortsatt utveckling av forskningens kvalitet fram till 2030.

För att stärka förutsättningarna för excellent forskning strävar Åbo Akademi målmedvetet efter att utöka den externa forskningsfinansieringen och bland annat lyckades prof. *Cecilia Sahlgren* få en ERC-Synergy-finansiering till cellbiologin. Under år 2024 samarbetade Åbo Akademi med andra högskolor i campusregionerna för att påverka framtida finansieringsmöjligheter i EU:s ramprogram. Det interna stödet för ansökningar om extern forskningsfinansiering stärktes med ytterligare grant writer-resurser.

Vid fakulteten för humaniora, psykologi och teologi (FHPT) och fakulteten för naturvetenskaper och teknik (FNT) inledde fyra nya interna spetsenheter inom forskning sin verksamhet med finansiering från Stiftelsen för Åbo Akademi för perioden 2024-2028 (Psych-AID och RELEX vid FHPT samt MADNESS och SOS vid FNT). Alla fakulteter fortsatte sitt arbete med att utveckla nätverk kring forskning och ansökningar om extern finansiering, inklusive ökad internationell synlighet. Några exempel: FNT fick omfattande finansiering från Finlands Akademi för flera forskningsinfrastrukturer (FIRI). Fakulteten för samhällsvetenskaper, ekonomi och juridik (FSEJ) beviljades finansiering från Rådet för strategisk forskning vid Finlands Akademi för ett konsortieprojekt som leds av prof. *Kimmo Grönlund*. Vid FHPT fokuserades särskilt på nordisk och internationell forskningsfinansiering samt internationell synlighet via fakultetens institut. Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier (FPV) satsade resurser på nätverkande med internationella samarbetsparter och ökad forskningstid.

Arbetet med att utveckla forskarutbildningen genom Åbo Akademis forskarskola framskred planenligt under året. Doktorandprogrammen omstrukturerades med en styrgrupp för varje program och den målsatta tiden för att avlägga examen justerades till 3–4 år (tidigare: 4 år). Inom ramen för Utbildnings- och kulturministeriets nationella doktorandpilot fick Åbo Akademi 26 doktorandbefattningar och 13 av dem inledde sina anställningar under hösten. Fakulteterna fortsatte arbetet med att förbättra sina interna processer och strukturer för forskarutbildningen, bland annat genom workshopar med fokus på konkreta utvecklingsåtgärder (FHPT). ÅAB stödde doktorander och forskare med kurser och projekt i ansvarsfull praxis inom forskning och forskningsdatahantering.

I den nationella uppföljningen av öppen vetenskap nådde Åbo Akademi en utmärkt öppenhetsnivå tack vare mångsidiga tjänster och anvisningar inom alla delområden av öppen vetenskap. Fakulteternas forskare och lärare synliggjorde forskningsresultat och främjade användningen av forskningsresultat genom att medverka i evenemang, utbildningsprojekt och fortbildningar i tillägg till forskningsprojekt i samverkan med olika aktörer i samhället. Åbo Akademis projektportfölj granskades visavi patent och andra immateriella rättigheter samt möjligheter till kommersialisering och hanteringen digitaliserades under året.

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024
För behandling av styrelsen vid Åbo Akademi

Kvantitativa resultat för forskning

	2024	2023	2022	2021
Forskningsfinansiering, Finlands Akademi (€)	8 702 583*	6 796 885	7 754 981	7 449 270
Forskningsfinansiering, Business Finland (€)	5 981 233*	4 004 217	2 766 476	2 040 259
Forskningsfinansiering, konkurrensutsatt/EU:s ramprogram (€)	1 636 215*	1 591 122	1 547 600	1 391 124
Antal publikationer, Jufo 1	526*	486	602	644
Antal publikationer, Jufo 2–3	540*	409	347	356
Andel open access-publikationer, Jufo 1-3 (OA, hybrid, parallellpublicerad)	80 %*	84 %	84 %	80 %
Antal doktorsexamina (mål 68)	69	42	54	66
Forskar- och lärarmobilitet, utgående (antal perioder)	76	54	70	28
Forskar-och lärarmobilitet, inkommande (antal perioder)	102	72	105	54

• Källa: Vipunen och preliminära data (*) från Åbo Akademis forskningsservice.

Prioriteringar i Åbo Akademis verksamhetsplan för år 2024 visavi forskning:

- evaluera forskningens kvalitet samt utöka den externa forskningsfinansieringen och stärka forskningens synlighet
- skapa tydligare strukturer för forskarutbildningen, inklusive kvalitetssäkring och uppföljning
- bibehålla och utveckla den höga nivån inom öppen vetenskap och ansvarsfull forskningspraxis

Utbildning

ÅBO AKADEMI strävar efter att ha attraktiva utbildningar med god genomströmning. Utbildningsplanerna för Åbo Akademis utbildningsprogram för lägre och högre högskoleexamen görs upp för treårsperioder. Inför utbildningsplaneringen för perioden 2024–2027 gav prorektor för utbildning anvisningar om att förtydliga utbildningsprogrammens strukturer och kursbeskrivningar och förenkla valmöjligheterna för de studerande. FNT och FPV granskade bland annat utbudet av kurser och interna och externa samarbetsmöjligheter. FSEJ fortsatte utveckla den fullskaliga juridiska utbildningen och inrättade ett näringslivsråd för att öka samverkan och arbetslivsrelevans i ekonomutbildningen. Fakulteterna såg också över arbetsbelastningen i kurser och arbetsprocessen för avhandlingsarbeten.

Genomströmningen och examinationen stöddes bland annat genom gemensamma skrivtillfällen på båda campus för studerande som skriver examensarbete. Enkäten *HowULearn* introducerades för alla förstaårsstuderande som stöd i att få insikt i och förbättringsförslag för studiestrategier. En expertgrupp för studerandes välbefinnande inledde sitt arbete. I december utvärderade Finlands Olympiska Kommitté och Nationella centret för utbildningsutvärdering Åbo Akademi med målet att formellt få erkännande som en elitidrottsvänlig högskola. Inför utvärderingen utvecklades processerna med att stöda elitidrottarnas dualkarriär.

Den nationella modulen för korsstudier (RIPA) togs i bruk. Åbo Akademi registrerade 18 korsstudienätverk som möjliggör avtalsbaserad mobilitet mellan högskolorna. Åbo Akademi anslöt sig också till det nationella KiVANET-nätverket som erbjuder främmande språk online för medlemsuniversitetens studerande. Utbildningssamarbetet inom det europeiska universitetsnätverket CHARM-EU fortsatte med bland annat planering av två nya bilaterala dubbelexamensprogram och kurser som erbjöds inom Öppna universitetet. Det tvärvetenskapliga magisterprogrammet *Global Challenges for Sustainability* inom CHARM-EU placerades vid FNT. FNT fortsatte också satsningen på utbildningssamarbeten för dubbelexamen och på kurser inom bland annat FITech och andra nätverk.

Inom Digivision 2030 deltog Åbo Akademi tillsammans med Yrkeshögskolan Novia i en nationell pilot (Pilot 3.0) för att undersöka hur modularitet och samarbete mellan högskolor kan förverkligas på plattformen. FPV medverkade i ett modulpaket inom ungdomsvetenskap och FHPT och FPV utredde utvecklingsbehov och potentiellt kursutbud som kan erbjudas inom Digivision. FSEJ piloterade mikromeriter i form av kurser på 1–2 sp och lanserade kommersialiserade versioner. Åbo Akademi deltog också i nationella projekt för att stärka och bredda utbudet av utbildning inom kontinuerligt och livslångt lärande. Undervisning- och kulturministeriet beviljade finansiering för specialiseringsutbildning inom karriärvägledning på svenska.

Under hösten uppdaterades Åbo Akademis marknadsföringsplan för utbildningarna i enlighet med Åbo Akademis strategi 2030. Behovet av prioriteringar visavi marknadsföring till internationella studerande granskas inom ramen för implementeringen av strategin. *UniYH*, studentrekryteringsdagarna som tre gånger per år ordnas gemensamt med Yrkeshögskolan Novia, är Åbo Akademis största studentrekryteringsevenemang. Fakulteterna har kontinuerligt besökt svenskspråkiga och finskspråkiga gymnasier, tagit emot gymnasiegrupper och ordnat riktade satsningar för olika målgrupper. Läget med gymnasiebesök som helhet kartlades under året och en pilotering av koordinerade skolbesök inleddes. En modell för nya gemensamma nationella urvalsprov togs fram.

Verksamhetsberättelse och bokslut 2024
För behandling av styrelsen vid Åbo Akademi

Kvantitativa resultat för utbildning

	2024	2023	2022	2021
Antal närvaroanmälda studerande, per 20.9.2024)	6 015	5 877	5 712	5 487
Högre högskoleexamin (mål: 605)	642	648	489	546
Lägre högskoleexamina (mål: 660)	546	543	471	519
Antal studiepoäng produceraade	255 732	232 728	200 873	208 679
Antal studentutbyten (in, ut)	369	309	345	288

• Källa: Vipunen.

Prioriteringar i Åbo Akademis verksamhetsplan för år 2024 visavi utbildning:

- se över utbildningsprogrammen i syfte att förbättra utbildningarnas attraktivitet, genomströmning och examination
- stärka och bredda kontakter med samhällsaktörer och utbildningssamarbeten med andra högskolor
- identifiera och verkställa innovativa åtgärder inom kontinuerligt och livslångt lärande samt Digivision 2030

Samverkan

ÅBO AKADEMI samverkar med samhället nationellt och internationellt genom forskning och utbildning samt expertis och disseminering av vetenskapsbaserad kunskap. Inom universitetsalliansen CHARM-EU fortsatte samordning och samarbete på alla verksamhetssektorer och Åbo Akademi tog aktivt del av olika möjligheter till samarbeten och utveckling, bland annat inom forskning, utbildning, biblioteksverksamhet och ledarskapsutbildning.

För att långsiktigt och fokuserat främja samarbetsprojekt, utbildningssamarbete och arbetslivstjänster eftersträvas strategiska samarbetsavtal med externa aktörer. År 2024 skrev Åbo Akademi strategiska samarbetsavtal med Åbo stad (FNT) och med Folkhälsan (FHPT). Samarbetet med Meyer inom ramen för *Green Transition Lab* inleddes år 2023 och breddades med fler vetenskapsområden och aktivt samarbete kring studentrekrytering och praktik.

Kontakten med nationella och regionala stiftelser intensifierades och har bland annat lett till ökad doktorandfinansiering. Med stöd av privata filantroper har två nya professurer (vätgas och AI-forskning) möjliggjorts.

Evenemang för bredare publik såväl i Åbo som i Vasa öppnade goda möjligheter för utökad kommunikationen med alumner och en engagerad allmänhet. Jubileet för Åbo Akademis femtio år av verksamhet i Vasa uppmärksammades särskilt med evenemang vid FPV. Årets alumn, DI *Natalie Ahlström* (Fiskars), utsågs för första gången i egen regi och i samarbete med föreningen Åbo Akademis Alumner rf. Konceptet *”Den unga alumnens resa”* utvecklades för att mer systematiskt knyta alumner starkare till Åbo Akademi genast efter examen.

Prioriteringar i Åbo Akademis verksamhetsplan för år 2024 visavi samverkan:

- stärka förutsättningarna för en framgångsrik internationalisering av Åbo Akademis forskning och utbildning
- skapa breda samarbetsavtal med externa organisationer och vara en aktiv samarbetspartner med olika samhällsaktörer
- göra alumnverksamheten tydligare och synligare

Organisation

ÅBO AKADEMI granskade och reviderade sin strategi. Strategin godkändes i augusti och under hösten arbetade sju arbetsgrupper med att ta fram förslag till åtgärder, s.k. vägkartor, för att förverkliga strategin från och med år 2025. I anslutning till strategigranskningen utvecklades en modell för verksamhetsledning som skapar förutsättningar för kvalitetssäkrad verksamhet. Integreringen av centrala styrdokument i modellen för verksamhetsledning påbörjades.

Den årliga verksamhetsplaneringen genomfördes under år 2024 med en förnyad process som omfattade fyra verksamhets- och budgetdialoger med fakulteter och enheter. Arbetet med ett internt rapporteringsverktyg inleddes med målet att göra verksamhetsmätare och andra centrala kvantitativa data om organisationens verksamhet automatiskt och kontinuerligt tillgängliga för att stöda effektiv uppföljning och kunskapsbaserad verksamhetsledning. En projektmodell (PMO) togs i bruk för att hantera planering, genomförande och uppföljning av stora utvecklings- och fastighetsprojekt på ett genomgående systematiskt sätt.

Inom ramen för det kontinuerliga arbetet med organisationens kompetensförsörjning sammanställdes ett ramverk för lärarnas pedagogiska och digitala kompetenser. Ramverket är ett underlag för fortsatt utveckling av processer för självutvärdering och personliga utvecklingsplaner. För att utveckla den universitetspedagogiska kompetensen ordnades kortkurser kring temat undervisning och lärande för den undervisande personalen, med totalt närmare 1000 deltagare under året. Inom projektet DUTAR (Digitalisering av undervisning för tillgänglighet, attraktion och relevans) slutfördes fyra arbetspaket med fokus på att ge lärare och utbildningsplanerare verktyg för att skapa och leverera digitala kurser och utbildningar på ett effektivt sätt.

Administrativa rutinprocesser digitaliserades inom flera områden. Processerna och informationen kring hantering av osakligt bemötande och trakasserier utvecklades och uppdaterades.

Som ett led i hållbarhetsarbetet anslöt Åbo Akademi sig till projektet *Klimatstad Åbo* som strävar till kolneutralitet år 2029. Hållbarhetsfrågor aktualiserades också under året i anslutning till renoveringar och nybyggen av fastigheter som Åbo Akademi är hyresgäst i. En uppförandekod (code of conduct) togs i bruk för upphandlingar. Hållbarhetsfrågor lyftes upp i utbildning för studerande och personal och i kommunikationen om forskning kopplad till hållbarhet och klimatförändring.

Styrelse och universitetsledning

ÅBO AKADEMIS styrelse år 2024 bestod av följande medlemmar:

Externa medlemmar

Dag Wallgren (ordförande)
Janne Elo
Anna Lindén (vice ordförande)
Peter Essen
Gunvor Kronman

Interna medlemmar

Ria Heilä Ylikallio
Dan Holm
Kim Wikström

Studerande

Fanny Jonasson
Erik Östman

Styrelsen sammanträdde 9 gånger under verksamhetsåret. I tillägg har styrelsemedlemmarna deltagit i styrelseutskottsarbeten och aftonskolor.

Under året har *Mikael Lindfelt* verkat som rektor med stöd av prorektorerna *Gunilla Widén* (utbildning), *Reko Leino* (forskning), *Marko Joas* (samverkan) och *Lisbeth Fagerström* (Vasa). Dekanerna *Peter Nynäs* (FHPT), *Patrik Henelius* (FNT), *Malin Brännback* (FSEJ) och *Michaela Pörn* (FPV) har fortsatt sitt arbete.

Personalrapport

	Årsverken 2024	Årsverken 2023	Årsverken 2022	Medeltal 2022-2024
Karriärnivå 1 (doktorander, forskningsassistenter)	194	169	133	165
Karriärnivå 2 (forskardoktorer, universitetslärare, post-doktorala forskare)	270	261	254	262
Karriärnivå 3 (akademilektor, bitr. professor, universitetsforskare)	101	109	107	106
Karriärnivå 4 (professorer, forskningschefer)	89	82	86	86
Timlärare på deltid eller ej i karriärnivå	21	26	24	24
Undervisande och forskande personal sammanlagt	675	647	604	642
Bibliotekspersonal	43	45	45	44
ICT-personal	43	42	44	43
Administrativ personal inklusive servicepersonal	268	270	264	267
Biträdande personal inom undervisning och forskning inkl. praktikanter	117	109	98	108
Övrig personal sammanlagt	471	466	451	463
ÅA-personal totalt	**1 146**	**1 113**	**1 055**	**1 105**

• Källa: Personalärenden vid Åbo Akademi.

Det ekonomiska utfallet – bokslutsanalys

ÅBO AKADEMI inledde år 2024 med fortsatt pressat ekonomiskt läge. I samband med att budgeten för år 2024 godkändes i december 2023, gav styrelsen i uppdrag åt ledningen att ta fram en plan för en ekonomi i balans. Denna målsättning präglade akademins fortsatta planering och vägde tungt i det strategiarbete som slutfördes under år 2024. Strategin sätter stor vikt på att uppnå en hållbar ekonomi.

År 2024 vidtogs åtgärder för att förbättra ekonomin. Det kapital som har varit lånat till Stiftelsen för Åbo Akademi överfördes till en diskretionär portfölj, med målsättningen att på lång sikt nå högre avkastning. I slutet av 2024 påbörjades omställningsförhandlingar för att minska kostnaderna för stödfunktionerna.

Åbo Akademi visar ett underskott på –2,1 miljoner € för år 2024. I och med att akademin placerar sina tillgångar på marknaden, är det slutliga resultatet beroende av volatiliteten på marknaden. Åbo Akademi har beslutat att 3 % av det placerade kapitalet årligen kan tas ut för att finansiera verksamheten.

Beräknat planenligt uttag visar ett jämförbart resultat på –3,7 miljoner €.

Finansiering

Åbo Akademis viktigaste finansieringskälla är den statliga finansieringen som ökade under år 2024 och uppgick till 64,2 miljoner € (59,0 miljoner € år 2023) exklusive momskompensation. Eftersom statens finansieringsmodell baserar sig på ett budgetanslag sker tilldelningen inte på basen av individuella universitets resultat, utan den proportion av helheten som universitetet lyckas prestera.

Mängden externfinansiering uppgick sammanlagt till 53,8 miljoner € (50,3 miljoner € år 2023). Ökningen består av ökning i extern forskningsfinansiering.

Åbo Akademis externa finansiärer (miljoner euro)

	2024	2023	Ändring (%)
Bidragsintäkter			
- Stiftelsen för Åbo Akademi*	17,1	15,8	8,4 %
- Övriga inhemska ideella organisationer	6,2	6,1	2,4 %
- Finlands Akademi**	7,4	6,8	8,3 %
- Business Finland***	5,9	4,0	48,8 %
- Övriga bidrag från Undervisnings- och kulturministeriet	1,7	2,4	-30,5%
- Hemkommunersättning från Finansministeriet	4,7	4,6	2,3 %
- EU	4,1	3,6	15,1 %
- Övrig inhemsk och utländsk finansiering****	2,3	2,2	5,4 %
Rörelseintäkter	2,1	2,2	-5,1 %
Övriga intäkter*****	3,9	2,6	51,0 %
Totalt	**55,5**	**50,3**	**10,4 %**

• Källa: Ekonomiservice vid Åbo Akademi.

Rörelseintäkterna och de övriga intäkterna***** visas som särskilda grupper oberoende av finansiär. I siffrorna ingår inte investeringsstöd.

* Den totala finansieringen från Stiftelsen för Åbo Akademi inklusive investeringsstöd var 17,6 miljoner euro år 2024 (2023: 16,1 miljoner euro).
** Den totala forskningsfinansieringen från Finlands Akademi inklusive investeringsstöd var 8.7 miljoner euro år 2024 (2023: 7,4 miljoner euro).
*** Den totala forskningsfinansieringen från Business Finland inklusive investeringsstöd var 6,0 miljoner euro år 2024 (2023: 4,0 miljoner euro).
**** Inkluderar finansiering bl.a. från kommuner, övrig offentlig förvaltning, inhemska och utländska företag och övriga utländska organisationer.
***** Läsårsavgifter, deltagaravgifter, hyror och bruksersättningar, offentligrättsliga avgifter m.m.

Placeringar

År 2024 gjordes en större förändring i Åbo Akademis placeringsverksamhet. Det låneavtal med Stiftelsen för Åbo Akademi som varit i kraft sedan år 2019 sades upp och pengarna placerades i en externt förvaltad portfölj. Av riskhanteringsskäl placerades i oktober cirka hälften av medlen i portföljen. Resterande medel deponeras på ett depåkonto fram till februari 2025. I början av år 2025 har resten av medlen placerats till portföljen i två faser. Från och med slutet av februari 2025 är alla akademins tillgångar placerade i portföljen.

Portföljen förvaltas diskretionärt av Nordea. Åbo Akademi eftersträvar en långsiktig genomsnittlig tillväxt på 5–6 %. Den årliga avkastningen förväntas variera kraftigt. Åbo Akademis plan är att årligen ta ut 3 % av ett treårigt genomsnittligt nettovärde (NAV).

Med hänsyn till det planenliga uttaget uppgick avkastningen på kapital till 6,3 miljoner € (6,6 miljoner € år 2023). Fram till 30.9.2024 följde akademin inte principen på 3 % uttag, vilket förklarar nedgången i avkastning. Finlands Universitetsfastigheter, där Åbo Akademi äger aktier, har betalat ut stadig dividend från år till år.

Kostnader

Kostnaderna för ordinarie verksamhet uppgick till 129,0 miljoner € (121,6 miljoner € år 2023), en ökning på 6,0 %. Av dessa kostnader är personalkostnader sammanlagt 79,8 miljoner € (76,2 miljoner € år 2023), dvs en ökning på 4,8 %.

Kostnaderna för utrymmen uppgår till 15,5 % av de totala kostnaderna (15,6 % år 2023). I dessa ingår en beräknad kostnad för de utrymmen som Åbo Akademi erhåller vederlagsfritt från Stiftelsen för Åbo Akademi. Kostnaden för de fastigheter som ÅA fram till 31.12.2024 besatt vederlagsfritt, har upptagits i bokslutet med uppskattad marknadshyra, och en motsvarande intäkt är upptagen under intäkterna som bidrag i form av vederlagsfrihet. Från och med 2025 kommer kostnader för de fastigheter som ÅA hyr av stiftelsen att visas som verkliga hyreskostnader och ett verkligt hyresbidrag, enligt akademis avtal med SÅA. Under år 2024 skedde enbart mindre ändringar i fastigheterna.

Övriga kostnader uppgick till 29,1 miljoner € (26,4 miljoner € år 2023). Ökningen i övriga kostnader följer den externa finansieringens ökning och därmed ökningen i verksamhet.

Tillgångar

Åbo Akademis tillgångar per 31.12.2024 uppgick till 182,7 miljoner € (180,8 miljoner € per 31.12.2023). Det fria egna kapitalet är sammanlagt 25,7 miljoner € (27,8 miljoner € år 2023). Åbo Akademins kassaläge vid årsskiftet är relativt gott och föranleder inga akuta åtgärder. Den rådande ekonomiska situationen tär kontinuerligt på kassan, något som understryker behovet att fortsätta med åtgärder för att stabilisera ekonomin.

Resultat

Åbo Akademi visar för år 2024 ett negativt resultat på –2 130 496 € (–4 364 190 € år 2023). Resultatet för år 2024 innehåller en orealiserad ökning i marknadsvärde och det jämförbara resultatet för år 2024 är –3 654 525 €.

Åbo Akademis ekonomiska situation är utmanande. Läget förutsätter målmedveten bearbetning av kostnadsstrukturen och långsiktig ökning av intäkter på en bred front.

Åbo Akademis intäkter och kostnader 2024

Intäkter	2024	2023	Diff.	Diff. %
Statlig basfinansiering	64 183 047	59 031 562	5 151 485	8,73 %
Övrig finansiering	53 827 096	50 272 689	3 554 407	7,07 %
Avkastning och försäljningsvinster	7 383 936	6 625 828	758 108	11,44 %
Intäkter från medelinsamling	1 140 744	402 294	738 450	183,56 %
Intäkter totalt	***126 534 823***	***116 332 373***	***10 202 450***	***8,77 %***

Kostnader	2024	2023	Diff.	Diff. %
Personalkostnader	79 835 274	76 179 631	3 655 643	4,80 %
Avskrivningar	2 100 808	2 066 250	34 558	1,67 %
Övriga rörelsekostnader	47 037 724	43 373 246	3 664 478	8,45 %
Finansiella kostnader och nedskrivningar	6 866	2 745	4 121	150,13 %
Inkomstskatter	4 811	3 568	1 243	34,82 %
Fondering	-320 162	-982 875	608 713	-65,53 %
Kostnader totalt	***128 665 320***	***120 696 565***	***7 968 755***	***6,60 %***
Räkenskapsperiodens överskott	***-2 130 497***	***-4 364 192***	***2 233 695***	***-51,18 %***

• Källa: Ekonomiservice vid Åbo Akademi.

Nyckeltal 2021–2024

	2024	2023	2022	2021
Förändring av omsättning (%)	8,0 %	5,9 %	2,3 %	2, 3%
Rörelseresultat (%)	-9,3 %	-11,3 %	-9,8 %	-8,4 %
Förändring av eget kapital (%)	-1,7 %	-2,8 %	7,0 %	-1,1 %
Placeringsverksamhetens avkastning enligt verkliga värden (%)	6,1 %	4,8 %	4,6 %	4,6 %
Likviditet / quick ratio	0,58	0,50	0,59	0,53
Likviditet / kassadagar	26,0	15,9	31,9	25,4
Soliditet (%)	76,4 %	78,8 %	79,3 %	79,6 %
Net gearing (nettoskuldsättningsgrad)	Negativ	Negativ	Negativ	Negativ
Antal anställda i medeltal under året	1312	1 270	1 199	1 165

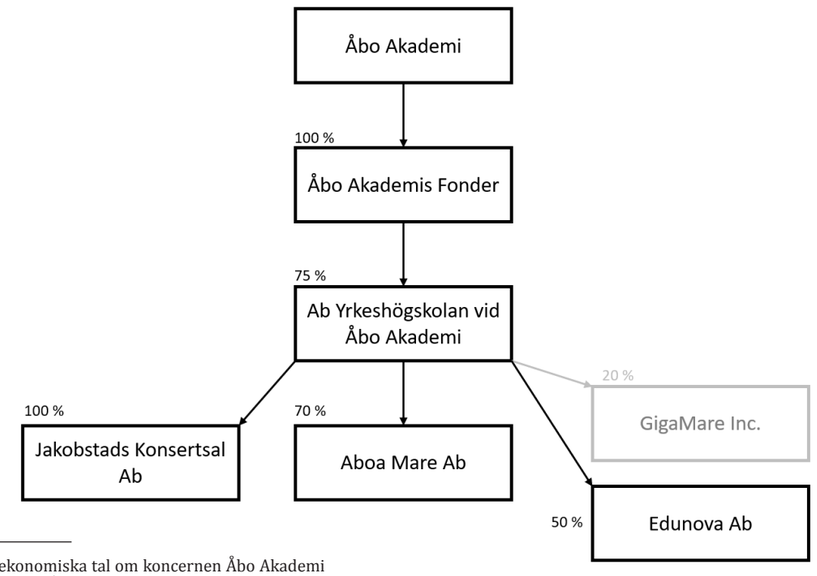
• Källa: Ekonomiservice vid Åbo Akademi.

Koncernen Åbo Akademi[1]

Koncernen Åbo Akademi omfattar Åbo Akademi, Åbo Akademis Fonder (ÅAF) och Koncernen Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi. Koncernen Åbo Akademi bildar en betydande enhet inom Finlands svenskspråkiga högskoleutbildning.

Åbo Akademis Fonder förvaltar Åbo Akademis särskilda egendom enligt Universitetslagen 80 §. Enligt punkt 3.3.5.2 i undervisnings- och kulturministeriets kodverk för högskolor upprättar ÅAF ett särskilt bokslut inom koncernen Åbo Akademi. Åbo Akademi har bestämmande inflytande i ÅAF, vilket är jämförbart med 100 % ägoandel ifall ÅAF skulle vara ett bolag. Till ÅAF:s ägor hör även aktierna i Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi.

Yrkeshögskolan Novia upprättar ett eget koncernbokslut med sina dotterbolag. Intressebolaget GigaMare Inc inkluderas inte i koncernbokslutet på grund av dess ringa betydelse.

1 Samtliga ekonomiska tal om koncernen Åbo Akademi innehåller enbart Åbo Akademis andel.

ÅAF:s balansomslutning uppgick till 7,1 miljoner € (6,9 miljoner € år 2023). För ÅAF var 2024 verksamhetsmässigt ett sedvanligt år. Den enda särskilda händelsen var den ovannämnda förändringen i placeringar. Utbetalda stipendier uppgick till 152 825 € (146 209 € år 2023). ÅAF visar för år 2024 ett överskott på 140 937 € (2023: 43 530 €). Resultatet faller inom ramen för naturlig fluktuation mellan realiserade avkastningar och utbetalade stipendier.

Koncernen Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademis ("koncernen Novia") inverkan på koncernen Åbo Akademis resultat uppgick till +0,4 miljoner € (2023: +0,8 miljoner €). Åbo Akademis andel av koncernen Novias omsättning uppgick till 28,8 miljoner € (2023: 26,3 miljoner €). Koncernbolagens positiva resultat påverkar Åbo Akademis universitets resultat enbart i det fall där bolagsstämman för dotterbolagen beslutar om att betala ut dividend åt ägarna.

Novia har visat en stabil utveckling inom sin kärnverksamhet. Antalet nya studeranden uppgick till 1434 (2023: 1472). Antalet nya internationella studerande minskade till 16 % från 24 %. Novia bedömer orsaken vara bland annat höjda läsårsavgifter och skärpta antagningskrav. Novia arbetar för att successivt öka andelen internationella studerande. Internationella studerande utgör 16 % av Novias alla studerande (2023: 15 %). Antalet examina vid Novia uppgick till 897 (2023: 850).

Väsentliga händelser efter periodens slut

Omställningsförhandlingarna vid Åbo Akademi inleddes 9.12.2024 och avslutades 3.2.2025. Åbo Akademis styrelse beslöt vid sitt möte den 17.2.2025 att verksamheten vid Åbo Akademi organiseras enligt en modell med två fakulteter. Organisationen är planerad att inleda sin verksamhet 1.9.2025. Styrelsen beslöt vid samma möte att utse prorektor, vicerektor för forskning, vicerektor för utbildning och två fakultetsdekaner för att påbörja planeringen av den nya organisationen. Åbo Akademis Ledningsinstruktion för den nya organisationen godkändes den 5.3.2025.

Den 4.4.2025 valde rektor *Mikael Lindfelt* att avgå. Prorektor *Gunilla Widén* utsågs till tf rektor. ■

Bilaga: Bokslut

RESULTATRÄKNING, UNIVERSITETET

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Omsättning		
Högskolornas statsfinansiering	62 492 687,26	59 031 562,52
Bidragsintäkter	49 441 237,49	45 414 923,28
Rörelseintäkter	2 127 800,76	2 242 339,73
Övriga intäkter	3 948 418,18	2 615 425,54
Omsättning totalt	**118 010 143,69**	**109 304 251,07**
Kostnader		
Personalkostnader	79 835 273,72	76 179 630,82
Avskrivningar	2 100 808,34	2 066 250,20
Övriga kostnader	47 037 723,62	43 373 246,08
Kostnader totalt	**128 973 805,68**	**121 619 127,10**
RÖRELSEFÖRLUST	**-10 963 661,99**	**-12 314 876,03**
Kostnader och intäkter för tillförda medel, placeringar och finansiering		
Tillförda medel		
Intäkter av tillförda medel		
Intäkter av insamlingar och donationer	1 140 744,48	402 294,29
Tillförda medel totalt	**1 140 744,48**	**402 294,29**
Placeringsverksamhet		
Intäkter av ordinarie placeringsverksamhet		
Ränteintäkter	4 329 425,74	5 727 009,40
Försäljningsvinster	3 549,20	0,00
Kostnader av ordinarie placeringsverksamhet	-19 628,80	
Orealiserade värdeförändringar	2 021 488,44	0,00
Placeringsverksamhet totalt	**6 334 834,58**	**5 727 009,40**
Finansieringsverksamhet		
Finansieringsintäkter		
Intäkter av övriga placeringar i bestående aktiva	809 552,70	808 824,33
Övriga ränteintäkter och finansiella intäkter	239 548,86	89 994,40
Finansiella intäkter totalt	**1 049 101,56**	**898 818,73**
Finansiella kostnader		
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader	-6 865,87	-2 744,78
Finansiella kostnader totalt	**-6 865,87**	**-2 744,78**
Finansiella intäkter och kostnader (netto)	**1 042 235,69**	**896 073,95**
VINST FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER	**-2 445 847,24**	**-5 289 498,39**
Bokslutsdispositioner		
Förändring i bundna fonder	312 543,29	928 875,47
Förändring i fonder med egen täckning	7 618,81	0,00
Inkomstskatter	-4 810,50	-3 567,81
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	**-2 130 495,64**	**-4 364 190,73**

Underskrift av verksamhetsberättelsen och bokslutet

Åbo den 28.4.2025

Dag Wallgren
Ordförande

Anna Lindén
Vice ordförande

Amanda Byskata

Peter Essen

Kimmo Grönlund

Linnéa Henriksson

Dan Holm

Gunvor Kronman

Jonne Kunnas

Lea Sistonen

Gunilla Widén
Tf rektor

Efter utförd revision har idag avlagts berättelse.

Åbo den ___.___.2025

KPMG Oy Ab

Martin Slotte
OFGR, GR

Petter Westerback
CGR, GR

Åbo Akademi